

A két házépítő és házaik

C. H. Spurgeon 918. sz. nyomtatott prédikációja
elhangzott 1870. febr. 27.én, Londonban.

Alapige: Mt 7,24-27

Ezek voltak Üdvözítőnk leghíresebb prédikációjának, a Hegyi Beszédnek zárószavai. Vannak prédikátorok, akik minden erejüket arra összpontosítják, hogy valami szép befejezést adjanak igehirdetésüknek; olyan retorikai fényben csillantassák fel azt, mely az igeszólónak aztán dicsőséget szerez. Bizonyára nem Krisztus példája áll ebben előttük, hisz ő ebben a prédikációban nem így tett. Itt van az Üdvözítő befejezése, s éppoly egyszerű szavakkal mondja ezt, mint beszédének többi részét. Világosan látható, hogy ő elkerült minden mesterkelt ékesszólást. Az egész hegyi prédikációja erőteljes volt, s ez az erő, komolyság mindvégig megmaradt, úgy, hogy az utolsó szavak olyanok, mint az égő parázs, s oly élesek mint a nyílvessző. Urunk e befejezéssel nem ékesszólását akarta fitogtatni, hanem egyszerűen komoly figyelmeztetést adott azoknak, akik hallva az ő beszédeit, megelégedtek a hallgatással, s nem mentek tovább, hogy hallottakat gyakorlatba ültessék.

Amint történni szokott egy prédikátorral, hogy egyre jobban belemelegszik tárgyába amint abban előrehalad, és egyre erőteljesebben szól, amint utolsó mondataihoz közeledik, úgy fokozott figyelmet kell fordítsunk ez előttünk levő szavakra, melyekkel a prédikátorok prédikátora ez emlékezetes beszédét befejezte.

Jézus sok dolgról beszélt e prédikációban, de főképpen úgy vélem, két dologra gondolt, amikor ezt mondta: „Ha valaki hallja éntőlem *e beszédeket*, és megcselekszi azokat...” Az első: „Menjete be” (Mt 7,13); s a második: „Őrizkedjete” (Mt 7,15). –

Beszélt Urunk a „szoros kapuról”, „a keskeny útról” s azokról a kevesekről, kik azon járnak, s sürgető felszólítása így szólt: „Menjete be”. Nem azt mondta: „tanuljate meg mindent felőle, s elégedjete meg ennyivel.” Nem azt mondta: „Keresséte a hibákat az utasokban, meg az útban”. Azt sem mondta: Igyekezete kitágítate a kaput, s kiszélesítate az utat.” – Hanem: „Menjete be!” Engedelmeskedjete az evangéliumnak, s higgyéte el annak Jézusról szóló bizonyágtételét; lépjete be az annak titkaival való mély közösségbe, fogadjátok el annak áldásait: legyete ennek az útnak állandó vándorai, egész a célig.” „Menjete be!” Aki hall a menybe vivő útról, de nem áll

rá erre az útra: bolond az az ember; aki a szoros kapuról hall, s igyekszik bemenni, az bölcs.

Aztán Urunk egy másik figyelmeztetést fűzött ehhez: „Őrizkedjete!” „Őrizkedjete”, mondja „ a hamis prófétáktól.” S miután egy ideig időzött ennél, hozzátette: „Őrizkedjete a hamis hitvallástól, kegyességtől.” Őrizkedjete a hamis prófétáktól, mert megtévesztenek titeket, olyan evangéliumot tárnak elétek, mely meg nem ment titeket, egy pusztá délibáb csupán, mely tiszta, üdítő, frissítő folyóhoz hasonlít, de tüneménye szomjúságodból csak csúfságot űz. Őrizkedjete minden tanítástól, mely az emberi lelkek egyetlen Üdvözítőjéről elvonja figyelmeteket.

S aztán hozzát teszi: „Őrizkedjete a hamis kegyességtől, bármilyen hangos „Uram! Uram!-ozásra késztesen is titeket. Meglehet, hogy rendkívüli ajándékok kíséretében jelentkezik: mint az ördögűzés és prófétálás. De mindez nem segít rajtatok. Ama napon, amikor a Mester menyegzői vacsorájára csak azokat fogja beengedni, kik hűséges bajtársai voltak e földön, azt fogja mondani azoknak, kik nem cselekedték Atyja akaratát: „Sohasem ismertelek titeket; távozzatok tőlem, kik gonoszságot cselekesztek. Itt van tehát Krisztusnak két mondása, s ezek szinte mindent magukba foglalnak: „Menjete be” és „Őrizkedjete.” Vigyázzatok hogy ezeknek ne csak hallgatói, hanem cselekvői is legyete.

I.

Most továbbiakban a Mester példázatához fordulunk, s megkérlek, figyeljete meg mindenek előtt A KÉT HÁZÉPÍTŐT. Úgy a bölcs, mint a bolond ember ugyanabba a munkába állt bele, s mindketten, látszólag, ugyanazt a tervet valósították meg: mert mindketten házépítésbe fogtak, mindketten haladtak a munkában, s mindketten be is fejezték az építést.

A köztük levő hasonlóság nagyon feltűnő. Mindketten megértették, mennyire szükséges hajlékot, menedéket készíteni, ahová menekülhessenek az ömlő záporosó elől. Egyformán kívántak oltalmat találni az árvíz s a szélvihar elől. Mindketten egyformán belátták, hogy előnyös és jó házban lakni. – Nos éppen így ebben az időben is. Sokan vannak e gyülekezetben, kik komolyan felismerték, hogy Megváltóra van szükségük.

Örömmel látom, hogy *ébredés* van hallgatóim között, s bízom abban, hogy ez Isten Szent Lelkének a munkája: s ennek eredményeként közületek sokan mélyen átérzik, hogy menekülniük kell az eljövendő harag elől. Most világosan látjátok, hogy bűnbocsánatra, megigazulásra, újjászületésre és megszentelődésre van szükségetek, s buzgón vágyakoztok is ezekre. Mindezekért mélyen örvendek és hálás vagyok, de ugyanakkor mélyen aggódom is. Ti mindnyájan építkezni

vágytok, s noha közületek egyesek bölcssek, mások meg bolondok, e jelen pillanatban semmi különbséget nem láthatunk bennetek; mert nyilván mindannyian, egyformán meg vagytok győződve az örök élet fontossága felől, s eljövendő világ iránti jó reménységről.

S a hasonlóság nem ér ezzel véget, mert a két építő egyformán elszánt és *határozott* volt is, hogy megnyerje, elérje azt, amire szükségük van – a házat; s határozottságuk nem csak szavakban állt, hanem tettekben is, mert mindketten ráadták magukat az építésre, *elkezdték* az építést. – Hasonlóképpen történik mi közöttünk is most: sokan, ha rájöttek, hogy Krisztust meg kell nyerjék, úgy bírni akarják Őt; s ha létezik üdvösség és örök élet, úgy meg akarják azt találni. Nagyon buzgók, rendkívül buzgók ebben, s noha egyesek közülük kudarcot fognak vallani, mások meg sikerrel fognak járni: a mostani megítélés szerint mind egyformák, s egyedül a szívek vizsgálója képes köztük különbséget tenni.

Szomorúan nézek a két zarándokra, amint sóvárgó tekintettel Sion felé néznek, s nem tudom megmondani, melyikük találja meg a mennyei Várost, s melyik fog Felületeshez és Képmutatóhoz társulni, és elveszni a Sötétség Hegyein. Boldogok vagyunk, ha megtérésekről, döntésekről hallunk, de sajnos nem mind búza az, ami a szántóföldön terem, s nem mind arany, ami fénylik. A látszatok lehetnek nagyon ígéretesek, de a látszat, sok esetben megcsal. Létezhet mély szükségérzet, és meglehet az erős elhatározás is a szükséges dolog elnyerésére, és mégis, a két kereső közül az egyik megtalálhatja, a másik viszont elvetheti azt; az egyik lehet bolond, s a másik bölcs.

E két építő úgy látszik egyformán *jól képzett volt az építkezésben*. Minden további oktatás nélkül mindketten képesek voltak házat építeni. Nem akadtak rá, hogy valamilyen részről is fennakadás lett volna azért, mert egy boltívet nem tudtak elkészíteni, vagy egy gerendát beilleszteni. Nyilván mindketten kiképzett munkások voltak, jól ismerték szakmájukat. – Hasonló a helyzet sok jelenlevővel is. Elméletileg épp oly jól ismerik az üdvösség útját, akárcsak mint én. Mégis, ahol az ismeret ugyanaz, a végső eredmény lehet nagyon eltérő; két ember lehet egyformán jártas a Szentírásban, s mégis, az egyik lehet bölcs, s a másik bolond.

Mindannyian tisztában lehetünk, mi a hit, mi a megtérés, mi a Krisztusban való jó reménység, s mindez csak súlyosbíthatja örökké tartó nyomorúságunkat. Ha tudjátok ezeket, boldogok lesztek, ha cselekszitek ezeket. Nem az ige hallgatója, hanem annak cselekvője az, aki boldog. Az ismeret felfuvalkodottá tesz; a szeretet egyedül az, ami épít.

Szeretteim, nagyon óhajtom, hogy akik közületek Jézus Krisztusban örök életet kívánnak találni, ne elégedjenek meg semmivel, ami kevesebb a kegyelemnek a szívekben elvégzett igazi, mély és isteni munkájánál. Mert nem menthet meg titeket semmiféle tiszta fejbéli ismeret, semmiféle természetes

buzgóság, vagy szándék vagy komoly vágyódás. Jézus Krisztusban való igazi részesezés nélkül örökre elveszettek vagytok. „Újjá kell születnetek”; az élő Megváltóval a Szent Lélek által közösségre kell lépnetek, vele szerves egységben kell élnetek, mert másként duzzadó reménykedésetek rettenetes pusztulásban fog végződni.

És ismét: a két építő egyformán kitartóan haladt a munkában, s be is végezték az építést. A bolond nemcsak elkezdte az építést, hogy aztán félbe hagyja azt, mivel nem képes azt befejezni, hanem amennyire én látom, az ő háza éppúgy befejeztetett s tökéletesnek tűnt, mint a másik; s talán még szebbnek is mutatott. Ha a két épületet szemügyre vettétek volna, tetejétől az aljáig egyformán jónak találtátok volna, és mégis, volt egy nagy különbség köztük, a leglényegesebb pontnál. – Éppen így, sajnos, sokan kitartással keresik az üdvösséget egészen addig, míg azt képzelik, hogy megtalálták azt; éveken át teljes bizonyossággal hiszek, hogy üdvösségük van; azt kiállják: „Békesség! Békesség!” s magukat az áldottak közé sorolják, és mégis: egész vallásosságuk mélyen végzetes tévedés rejlik; minden reménységük hiábavaló, s életük egész munkája óriási kudarcnak fog bizonyulni.

A két építő nagyon egyformának látszik e pontig, de a valóság az, hogy *kibeszélhetetlen különbség van köztük*, úgy munkájukat, mint jellemüket illetőleg. Az egyik építő bölcs, a másik bolond; az egyik felszínes, a másik lényegre törő; az egyik látszatnak él, a másik őszinte, komoly. A bölcs ember munkája becsületesen volt végezve ott is, ahová az ember szemek nem láthattak; a másik viszont csak a föld feletti résznél végzett jó munkát, a rejtett részekenél nem volt semmi valóság; és ezért a megfelelő időben az első építő örvendhetett, amint látta, hogy háza kiállja az ítéletidőt; a másik viszont házával együtt örök pusztulásba jutott.

II.

Ennyit a két építőről. Elmélkedjünk most már **AZ Ő HÁZAIKRÓL**.

Az egyik lényeges különbség a két épület közt valószínűleg az volt, hogy egyikük sokkal hamarabb felépítette házát, mint a másik. A bölcs embernek sok idejét igénybe vette a földalatti munka. Lukács tudunkra adja, hogy mélyre ásott, s kősziklára vetett fundamentumot. Nos, az a sziklahasítás, az erős gránit vágása, tördelése bizonyára sok napig, sőt hetekig tartott. A bolond építő viszont nem akart időt vesztegetni: a fővény lágy volt, s számára megfelelően készen állt; azonnal neki láthatott a falazásnak, s hamarosan fel is emelte, s tető alá is rakta a házat. De „hamar munka ritkán jó”, és sokszor „aki lassan jár, messzebb ér”.

A hamis hívők látszólag gyors lelki növekedésnek indulnak. Tegnap még megtéretlenek voltak, ma hitre jutnak, holnap tanítani kezdenek, s holnapután már elérik a tökéletességet. Úgy tűnik, teljes érettséggel születtek, s minden tekintetben felszerelve, akárcsak Minerva, aki a mese (mítosz) szerint Jupiter agyából ugrott ki. Egy éjszaka alatt felnőnek, akárcsak a Jónás könyvében említett tök, de sajnós, egy éjjel alatt el is vesznek.

Nos, ezzel semmiképp sem akarok kétséget támasztani a hirtelen megtérések hitelessége felől. Úgy hiszem, hogy ezek legigazibb megtérési formák közé tartoznak. Látjuk ezt, például, a Pál apostol esetében is. De mégis, azok között, kik azt vallják, hogy hirtelen megtérésben volt részük, sajnálatos módon sokan vannak, kik a fent említett leírásnak felelnek meg, mert az építést nagyon-nagyon elhamarkodva végezték, túl gyorsan ahhoz, hogy az építmény erős és tartós legyen.

Meglehet, hogy egyes bűnbánók keservesen azért sírnak, mert a kegyelemben nagyon lassan haladnak előre. „Hónapok óta keresem Istent imában – szól talán valaki – összetörten, megalázkodva nyögök hetek óta bűneim terhe alatt, s csak itt-ott nyertem egy reménysugarat, amikor Isten Lelke által képesítettem szemeimet a megfeszített Megváltóra emelni. Most is kevés a vigaszom, de annál több a kételyem. úgy kívánom, hogy a szeretetnek teljes fénye hassa át szívemet, de a hajnal oly lassan hasad.” – Nos, barátom, te lassan haladsz az építéssel, de biztosan; s végül nem lesz okod bánni, amiért oly mélyre ástál. Nem kell majd bánkódj, hogy több időbe telt míg békességre jutottál, mint kapkodó barátodnak, ha a te békéd örökké tartó lesz, miközben az ő reménysége felhóként oszlik szét, mihelyt a szél ráfuvall.

A két ház közül az egyik, nem kétlem, *kevesebb nehézséggel* épült, mint a másik. Kemény sziklákba fundamentumot ásni, amint mondtam, időbe telik, de úgyszintén nehéz munkát is igényel. A bölcs házépítőnek bizonyára gyakran meg kellett állnia, hogy verejtékét letörölje homlokáról; sokszor vonult ágyába kimerülten a napi munka után, s mégis, még egy kő sem látszott ki a földből. Szomszédja magasan rakta már falait, be is fejezte, már a tetőzeten dolgozott, mielőtt egy lábnyi magasságra emelkedett volna a bölcs ember épülete.

„Ó mennyi haszontalan vesződés, - hallatszott a fövényre építő részéről – annyit kínlódsz ott, és semmi látszatja nincs. Ide nézz, milyen gyorsan emeltem én e falakat, s mégsem merülök ki annyira, mint te. Én a dolgokat könnyen veszem; nem zavartatom magamat a sziklával, s mégis, nézd milyen nagyra emeltem házamat, s milyen szépen néz ki! A te régimódi módszereid értelmetlenek. Annyit csákányolsz és ásol odalenn, mintha a földet akarnád átlukasztani. Mért nem használod a józan eszedet, és haladnál te is, mint én.

Hagyd abba sóhajaidat és nyögéseidet, tégy úgy, mint én: egyszeriből örvendezz! Az aggodalom meg fog téged ölni." Ilyen módon az igazán felébredt lelkek sokszor gyalázatot, csúfolást szenvednek a könnyelműektől.

Az egyik ember, úgymond, egyet ugrik, s máris békeességben van, s üdvbizonyosságával dicsekszik; hogy bizodalma jó-e vagy sem, nem áll meg, hogy megvizsgálja; túl jól érzi magát ahhoz, hogy a dolog felől vizsgálódjék. Sorsa jól megy, nagy vagyomból él, mit számít az, hogy ki a jogos tulajdonos? A vacsora gazdag, mit törődik ő a menyegzői ruhával!

Ha egy kétely felmerül, a testi biztonságban élő ember azt nyomban a Sátánnak tulajdonítja, s elveti; holott saját lelkiismerete s a menny figyelmeztető hangja az, mely arra inti, hogy vigyázzon, meg ne csalja magát. Sohasem bocsát imát az Úrhoz őszintén azért, hogy vizsgálja meg szívét és veséjét. Az ilyen ember nem szereti az önvizsgálatot; s nem szenvedheti, ha azt mondják neki, hogy megtéréshez méltó gyümölcsöket kell teremnie. Ő a dolgokat könnyen veszi, találomra, sejtés szerint, elhamarkodottan következtet, s szeméit behunyja a kedvezőtlen tények előtt. Azt álmodja, hogy gazdag, s mindenben bővülködik, miközben mezítelen, szegény, vak és nyomorult. Ő micsoda felébredésben lesz egykor része!

Komoly gondolkozású társa azonban, aki vele egy időben ébredt fel lelkileg, sokkal óvatosabb és bizalmatlanabb önmagával szemben, mint ő; amikor imádkozik, szíve sóhajt Isten előtt, és sohasem kel fel térdeiről önmagával megelégedve. Hitének valóságosága sem elégíti ki őt oly könnyen, mint a másikat; „Talán”, mondja, „mégis, meglehet, hogy nem Isten választottainak a hite az.” Önmagát vizsgálhatja, hogy vajon hitben van-e. Attól retteg, nehogy csak a kegyesség látszatát bírja erő nélkül. Fél a hamisítástól, utánzatoktól, s tűzben megpróbált aranyat kíván venni. „Vajon biztos lehetek megtérésem felől”, kérdi, „hogya a bűnt igazán annak bűnössége miatt utálom, vagy egyszerűen egy-két könnycseppet ejtettem én is, egy ébredési ígéhirdetés pillanatnyi érzelmi hatása alatt? Biztos lehetek-e afelől, hogy új természetet nyertem a Szent Lélek munkája folytán, vagy az egész csak egy emberi változás?” - Látjátok hát, hogy e második ember lelkét komolyan vizsgálja, s igyekszik bemenni ama nyugodalomba, attól félve, nehogy valamiképpen fogyatkozásban lévőnek találtassék. Számos harca, tusakodása, aggodalma van, szívét állandóan fürkészi, azért mert őszinte, és nagyon fél a megtévesztéstől. A mennynek országát ő erőszakoskodással veszi be; a kaput szorosnak találja és az utat keskenynek, s átlátja, hogy az igaz is nehezen tartatik meg.

Légy hálás, kedves hallgatóm, ha e második csoportba tartozol, mert ezek Isten igaz fiai, és a halhatatlanság örökösei. Házad felépítése sokba kerül neked, de az árat megéri, mert ahhoz méltó is lesz. Ó, őrizkedj a juhok ruhájának viselésétől, anélkül, hogy a juhok természetével bírij; őrizkedj az „Uram, Uram”

mondogatásától, miközben a bűnnek szolgálsz. Órizkedj a képzeletbeli, másodkézből vett vallástól, hogy tapasztalataidat életrajzokból, vagy anyád, apád kegyességéből merítsd, vagy akár barátaidtól és ismerőseidtól. Bármennyi szívfájdalomba, vesződségbe és aggodalomba kerüljön is, gondosan vigyázz arra, hogy biztos fundamentumra építs, s a ház úgy épüljön, hogy kibírja a próbákat, melyek elkerülhetetlenül el fognak jönni. Szeretném szavaimat könnyekkel fűszerezni, oly fontosnak, szükségesnek látom e figyelmeztetést, úgy önmagamnak, mint nektek.

Elgondolom, hogy bár a bolond építő kevesebb költséggel építette házát, és sokkal gyorsabban mint a másik, de az idő teltével az ő falai nagyon rosszul néztek ki a fundamentum hiánya miatt. Mert az olyan falak, melyeknek nincs fundamentumok, hanem fővényre épülnek, itt-ott folytonosan repedeznek, omladoznak, nagy romlások keletkeznek rajtuk; csúnya rések tátongnak rajtuk; folyton javítgatásra szorulnak: hol itt indul meg egy kő, vagy onnan esik ki egy téglá; folyton tartozást, igazítást igényelnek. Mennyi munkába kerül a kőműveseknek és mázolóknak, hogy a romlott falat széppé varázsolják, hogy az omladozó ház kastélyként nézzen ki. És bizonyára, amikor az egyik helyen megtörtént a helyreigazítás, a másik falon nyomban más baj támadt; mert ilyen alapozással nagyon nehéz összetartani az épületet; és hosszú távon, úgy hiszem sokkal többbe került a bolond építőnek fenntartani idétlen tákolmányát, mint a bölcsnek egyszer felépíteni, ki a fundamentum öntésekor, legelőször oly keményen dolgozott.

Jól jegyezzétek meg: a pusztán formális vallásosság és képmutató kegyesség fenntartása végül nagyon nehéz lehet. Az embernek sok erőfeszítésébe kerül, hogy hírnevét megőrizze, folyton új meg új hazugságokkal foltozva azt. Olykor az újjá nem született ember fékezhetetlen természete vadul kitör; s a nyomorúságok alatt nehéz megnyugvást színlelnie; emellett le nem győzött testi vágyai uralomra törnek, szívében helyet igényelnek, s a bűn elrejtésén nagy rafináltsággal kell dolgoznia. Az imádsági formula unalmassá válik, a vallásos cselekedetek terhessé válnak, s eközben külső élete késhegyen áll: folyton a leleplezéstől retteg. Így, vagy úgy állandóan remeg, akárcsak egy körözött bűnöző fél, nehogy a rendőrség rátaláljon. Minden szélfúvás lakását összeomlással fenyegeti. Félig-meddig már bánja, mért is nem vette a fáradságot annak idején, hogy kősziklába ásson fundamentumot; de kétségbeesett döntéssel elhessegeti magától az ilyen lelkiismereti hangokat, s nem tűri, hogy valaki is feddést emeljen ellene.

Ó, kedves igehallgató, győződj meg afelől, hogy az igazság, végül is a legolcsóbb és a legérdemesebb, hosszú távon nézve. Aranyozott bűneid, színlelt kegyességed, képmutatásod hamarosan kimerítenek, ezzel szemben a valóság

költségmentesen élvezettedre szolgál, s ékesíti életedet. Még ha csak e földi életet nézzük is, sokkal nehezebb a színlelést fenntartani, mint a valóságot; s végül is Isten mögötted van, ki minden valótlanyságot utál. Esdve kérlek, őrizkedjetez attól, hogy falaitokat rögtönzött habarccsal mázoljaátok, nehogy azt tapasztaljátok, hogy nemcsak nagy zuhanással fog leomlani, amikor leginkább szükségetek lesz az oltalmára, hanem már most is, riasztó jeleit adja az omlásnak.

Minél magasabbra emelte a bolond a házát, annál nehezebben tudta azt rendbe tartani, mert természetes, hogy minden sor téglá csak súlyosabbá tette a falat, s ennek következtében a fővény folyton engedett alatta. Minél közelebb emelkedett a mennyhez az építő, annál közelebb hozta a saját romlását. Egy olyan személy, kinek célja csupán annyi, hogy tisztességes embernek láttassák, s ezért jár az imaházba, sikerrel fenntarthat egy ily alacsony falat még fundamentum nélkül is; egy másik ki világias egyházhoz szegődik – oly egyházhoz, mely nem követel tagjaitól tisztaságot – úgyszintén könnyűszerrel megállhat. Ámde ha Jézus Krisztusnak egy olyan gyülekezetéhez szegődik, mely gondosan igyekszik, fenntartani tagjai közt a tisztaságot, úgy nem lesz könnyű neki felmutatni azt a mércét, melyet követelnek tőle.

Tegyük fel, hogy még tovább jut és diakónus, vagy gyülekezeti vén lesz belőle, de mivel nincs benne a kegyelem ereje, nagyratörése nagyon sokba fog neki kerülni – mert sok embernek a szeme függ rajta, és sokat követelnek tőle. Most nyilvános imát kell mondania, aztán oktatást ad a hit iránt érdeklődőknek, s micsoda szorultságba s zavarba kerül szegény ember, hiszen folyton saját szájával mondja ki maga felett az az ítéletet. „Hiszen – mondja szívében -, én ezen dolgokról semmit sem tudok saját lelki tapasztalatom szerint, s mégis, úgy kell szóljak és cselekedjek, mintha Istentől tanított lennék.”

Ha prédikátor lesz, még nyomorúságosabb és sajnálatra méltóbb helyzetbe jut; micsoda kemény munka lesz akkor fenntartani a jellemet! Amikor az épület egyre magasabbra emelkedik egy ilyen gyenge alapon, végül olyan ferde lesz, mint a Pisai torony; de ellentétben ez egyetlenszerű épülettel, nem fog megállni, hanem nagy robajjal, veszéllyel teljes ledőléssel fenyeget. Olykor-olykor egy-egy része a háznak máris leomlik, s annak helyreállítása csak elősegíti a végső katasztrófát. Így tehát, kedves ígehallgatók, minél lelkibb célra törtök, s minél hasznosabbak kívántok lenni, annál rosszabb nektek, ha nem jó fundamentumon kezditek, nem igaz őszinteségben, s valódi hitben. Oly rettenetes a beteges vallás átka, hogy minél előbbre juttok benne, annál rosszabbá válik.

A fő különbség tehát a két ház között nem a repedésekben s ezek helyrehozatalában volt, sem az építkezés olcsó vagy gyors kivételezésében,

hanem mélyen, a szem elől elrejtve, a föld alatt rejtett. Minden a fundamentumon dőlt el. Mily sokan vannak, akik úgy vélik, hogy ha egy dolog a szem elől el van rejtve, az úgyszintén lényegtelen is, és nem kell törődni vele. Kit gondolsz, hogy leás, és megnézi, milyen fundamentumot ástál? „Nos hát” – mondja az ember, - „nem látom értelmét annak, hogy felettébb pontos legyek; és nem hiszem, hogy ennyire szőrszálhasogatónak kell lenni. Amit senki sem lát, az nem jelentős dolog.” Sokan vannak, akik helyeslően aláírják ez istentelen dalt:

„A hit és kegyelem után
csak fusson a sok bolond kegyes.
Nem tévedhet az olyan útján
kinek élete erkölcsös, helyes.”

„Dobj egy húsz shillingest a perselybe, végy részt az istentiszteleten, úrvacsorázz, légy jótékony, mond el imádságaidat, és ne törődj semmi többel!” – ez a népszerű szólásmód. – „Mi értelme van, hogy felettébb emészd a szívedet? Hisz az egész átláthatatlan értelmetlenség. Mi jelentősége lehet annak?” - Nos a bolond házépítő ilyen gondolatokkal vigasztalta magát, s bizonyára gúnyosan legyintett a bölcs házépítő felett, mint szegény fanatikuson, ki felettébb igaz és búskomor.

Az embereknél minden a külső látszaton múlik, de nem az Istennél. A lényeges különbséget Isten igaz gyermeke és az üres hitvalló között nem lehet gyorsan felfedezni, olykor még lelki emberek előtt is rejtve van: de az Úr jól látja. Van egy rejtélyes titka a hitéletnek, amit az Úr nagyra értékel; „mert Ő ismeri az övéit.” Ő különbséget tesz az értékes és hitvány között. Félreállítja a képmutatókat, mint salakot, de azt nem engedi hogy egy őszinte szív is elvesszen.

Mi tehát ez a lényeges dolog? Válasszon a következő: Kedves igehallgató, ha sziklára akarsz építeni, legyen gondod rá, hogy *bűneidet igazán átérezd*. Nem azt mondom, hogy egyszerűen büntudatodból áll a Krisztushoz való előkészület, s hogy az embereket vissza kell tartanunk az evangéliumtól addig, míg át nem érzik bűneiket; de úgy hiszem, hogy ahol Jézusban vetett igaz hit van, ott ez mindig a bűn iránti mély utálattal együtt jelentkezik. A töredelmesség nélküli hit halott és értéktelen hit. Amikor olyan hívőkkel találkozok, akik könnyelműen beszélnek a bűnről, s könnyen veszik a bűnt, bizonyosan tudom, hogy fundamentum nélkül építettek. Ha valaha is érezték volna lelkükben a Léleknek bűnt leplező, sebző és öldöklő kardját, úgy menekülnének a bűntől, mint egy medvétől vagy oroszlántól.

A valóban bűnbocsánatot nyert bűnösök rettegnek és őrizkednek mindattól, ami gonosznak látszik, akár csak a gyermek, ki megégette az ujját, fél a tűztől. A felszínes megtérés mindig könnyelmű élethez vezet. Az a hit, mely sohasem volt megtéréssel, bűnbánattal beágyazva, sohasem fogja a szentség virágait megteremni. Imádkozz komolyan megtört szívért. Jól jegyezd meg, Isten előtt a töredelmes lélek az, ami kedves. Ne hidd, hogy lehet okod az örövendezésre, ha sohasem láttál okot a sírásra. A megígért vigasz csak azoknak van biztosítva, kik sírnak. (Mt 5,4).

Továbbá, vigyázz, hogy *hited valódi legyen*. Sok dolog, amit az emberek hitnek neveznek, nem Isten választottainak, értékes, drága hite. A Jézus Krisztusban való őszinte bizalom ezer féle módon hamisítva van, és gyakran oly pontosan van imitálva, hogy csak szigorú önvizsgálattal fedezheted fel a csalást. Teljesen rá kell épülj Krisztusra, a Sziklára; teljesen tőle kell függj; minden reményed és bizalmad benne kell legyen. Ha teljes szívvel hiszel, s nem csak névlegesen, úgy biztonságban vagy, de másképp nem. Megtérése igaz, és hited valódi kell legyen, vagy másként bolond házépítő vagy.

Továbbá, igyekezzetek, törekedjete arra, hogy az *isteni igazság tapasztalatilag bevésődjék szívetekbe*. Könyörögjete, hogy Isten égesse azt lényetekbe. Miért van az, hogy az emberek oly könnyen feladják a kegyelem tanait, ha a szabad akarat egy ékesszóló ügyvédére akadnak? Miért van, hogy lemondanak az igazhitű, ősi hitvallásról, ha olyan elegáns érvelőkre találhatnak, kik azzal mernek ellentmondani? – Azért, mert sohasem fogadták be az Igét a Szent Lélek erejében úgy, hogy az szívükben megpecsételtessék.

Én rettegek gyülekezeteink miatt, most, hogy a hamis tanítások feltámadnak, mert attól félek, hogy sokan nincsenek meggyökerezve az igazságban. Könyörgök értetek az Úrhoz, drága báránykáim, hogy megismerjétek az igazságot, s maga az Úr tanítson meg arra titeket, mert akkor sohasem fogtok félrevezettetni. A tolvajok és rablók jönni fognak, de ti, mint Krisztus nyája, ne hallgassatok rájuk. Egy dolog az, hogy egy jól megfogalmazott hitvallással rendelkezete, s teljesen más dolog, hogy az igazság szívetek tábláira legyen bevésve. Sokan elbuknak itt, mivel tapasztalatilag sohasem sajátították el az igazságot.

Könyörögjete, továbbá, hogy *hitetek személyes szentséget eredményezzen bennetek*. Ne gondoljátok magatokról, hogy megszabadultok a bűnből, ha még mindig bűnben éltek. Ha gyönyörűséget találtok a testi kívánságokban, nem vagytok Isten gyermekei. Ha részegségre adjátok magatokat – és jegyezzétek meg, sok úgynevezett hívő így tesz, csak otthon isznak, s nem láthatók az

utcákon, - ha így tesztek, miként lehet bennetek az Istentől nyert új élet kegyelme? Ha könnyelmű zenékben gyönyörködtek, s hiábavaló szórakozóhelyeket látogattok, fogyatkozásotok máris nyilvánvaló, nem kell hosszasan mérlegeljétek magatokat. Ha meg lennétek újulva elmétek lelke szerint, úgy többé nem szeretnétek ezeket a dolgokat, szívetekben angyali tisztaságra vágnátok. Szívetekbe újjászületett természet kell plántáltassék, s ahol ez nem tükröződik a szent életvitelben, úgy építhettek bármilyen magasra, s dicsekedhettek akármilyen hangosan épületekkel, nem más az végül is, mint egy nyomorult kunyhó s az utolsó nagy orkán le fogja dönteni.

A mélység hiánya, az őszinteség hiánya, a valódi kegyesség hiánya – ezek a mi korunk nagy hiányai. Az Istenre való figyelés hiánya a vallásban; a saját lelkünkkel való őszinte bánásmód hiánya; szívünk vizsgálását elhanyagolása; a sebészkes használatának mellőzése; az Isten által adott kitételek könnyelműen vétele, melyeket ő a bűn leleplezésére meghatározott; a Krisztusból való élés felőli könnyelmű gondolkodás; a felőle való túl sok olvasás, beszélés, de kevés táplálkozás az ő testéből, és véréből, az ő szava szerint – ezek az okai az ingadozó hívőségnek s az alaptalan reményeknek.

Ekként megpróbáltam e példázatot feltárni: s célom semmiképpen sem az volt, hogy valamely őszinte lelket elbátortalanítsak; szándékom csak az, hogy lelketekre kössem: „Igyekeztek elhivatástokat és kiválasztástokat erőssé tenni. Építetek Krisztus szeretetére; őszintén kívánjátok a Szent Lélek munkáját, és meg ne csaljátok magatokat.

III.

Most tovább megyünk, és harmadszor szólunk **A KÖZÖS MEGPRÓBÁLTATÁSRÓL, MELY MINDKÉT HÁZRA ELJÖTT.** Akár igazi a hited, akár nem, próbának lesz kitéve; legyen polyva, vagy búza, a nagy Rosta működésbe lép, és mindazokat megpróbálja, akik a szérűn vannak. Ha Istennel van ügyed, úgy „megemésztő tűzzel” lesz dolgod. Legyél akár valódi, avagy csak névleges keresztyén, ha közel jöttél Krisztushoz, ő meg fog próbálni téged, amint próbálják az ezüstöt. Az ítéletnek az Isten házán kell elkezdődnie, s ha te Isten házába merészelsz jönni, az ítélet rajtad fog elkezdődni.

Csak mellékesen, hadd jegyezzük meg, hogy ha ilyen próbák várnak azokra, kik keresztyéneknek vallják magukat, úgy mi lesz veletek, kik magatokat nem valljátok keresztyéneknek? Ha az igaz nehezen tarttatik meg, mi lesz az istentelennel és gonoszokkal? Ha az ítélet az Isten házán kezdődik el, mi lesz

azoknak végük, akik nem hisznek? Borzasztó gondolat! De térjünk vissza. A próbák eljönnek a hitvallókra akár valódiak, akár képmutatók legyenek azok.

Ha nem tévedek, az igei hivatkozás az esőre, árvízre és szélre azt jelzi, hogy e próbatételek legalább három csoportba sorolhatók. Az eső a fentről való nyomorúságokat jelzi. Isten csapásokat fog rátok bocsátani, mint záporosót; megpróbáltatások fognak jönni, olyan sok számban, mint a harmat cseppjei. Más emberekhez hasonlóan, a ti testetek is beteg lesz; vagy ha nem, úgy nehézségek fogják érni házatokat, családjaitokat; gyermekeitek, szeretteitek meg fognak halni; vagy a gazdagság szárnyakat növeszt és elszáll, mint a sas az ég felé. Isten keze által meg kell próbáltassatok; s ha nem Krisztusra támaszkodtok, nem lesztek képesek elviselni őket. Ha igaz hit által nem vagytok egyesülve Jézus Krisztussal, úgy már Isten esője is túl sok lesz számotokra.

De úgyszintén próbatételek támadnak majd a földből is – „eljön az árvíz”. A régebbi időben az üldözések áradata sokkal rettenetesebb volt, mint most, de az *üldöztetés* ma is érezhető; s ha hívó vagy, egy bizonyos mértékét el kell viseld ennek. Kegyetlen gúnyolódások érik ma is Isten népét. A világ ma sem szereti jobban az igaz egyházat, mint a múltban. Kész vagy-e elviselni a gyalázatot és a bántalmat Jézusért? Csakis úgy, hogyha erősen meg vagy alapozva és gyökerezve Krisztusban. A kísértések és üldöztetések idején a köves földben levő gyökértelen növények elszáradnak. Jól gondold meg ezt.

Aztán jönni fognak titokzatos próbatételek, melyeket „a szelek” által jelöl igényk. A levegőbeli hatalmasságok fejedelme rád fog támadni, istenkáromló sugallataival, rettenetes kísértéseivel, vagy körmönfont vádjaival. Ő jól tudja miként borítsa az ember lelkére a kétségbeesés felhőjét; képes megtámadni a háznak mind a négy sarkát egyszerre az ő titokzatos működése folytán; különféle módokon tud minket kísérteni egyidejűleg s jól érti, tudja, miként vonjon saját bölcsességünk végpontjára. Jaj neked, ha nincs más egyebed, amihez ragaszkodj, csak a puszta fővény–hitvallás! Ahol erős a fundamentum, ott a próbák nem árthatnak, de ahol nincs szilárd alap, pusztulásba döntik az ember hitét.

Gyakran már ebben az életben romlásba dönti az ember hitét. Mily sokan vannak, kik elvesztik vallásukat, kegyességüket mindenki szeme láttára. *Simulékony* és Keresztyén mindketten a mennyei Város felé tartottak, mindketten az arany koronára óhajtoztak; de mind a ketten beleestek Csüggedés mocsarába, és akkor, amint az egyik azon küzdött hogy a saját otthona felőli partra kivergődjön s visszatérjen Pusztulás Városába, miközben a másik teljes erővel, férfiasan harcolt, hogy elérje a Mennyei Város felőli partot: a különbség a bölcs és a bolond vándor között nyilvánvalóvá lett.

Amint a keresztyének előrehaladnak, a próbatételek más módjaival fognak szembesülni. A *kétkedések* gyakran kikezdi a keresztyéneket. Azokat a kétkedéseket értem, melyek a hit lényeges tételeit érintik, s annak összes alaptanításait. S akik nincsenek jól megalapozva a Sziklán, könnyen elhajlanak a hitetlenségre. A hitetlenség korát éljük (a hittől való elpártolás korát), de akik az igazság személyes megtapasztalása által a Sziklán állnak, azok meg nem rendülnek (mozdíthatatlanok).

Egyszer egy néger azt hallotta egyik barátjától, hogy vannak emberek, kik azt állítják, hogy a Biblia nem igaz. Nos, a mi szegény barátunk sohasem gondolta, hogy bárki is kételkedhetne a Biblia felől; de gyors módon a következőképpen vágta ki magát az új nehézségből: „Az a könyv ne lenne igaz?! De hiszen én hazavittem a házamba, s leültem, és olvastam, és szívemet megnevetette! Hát hogy hazudhat az a könyv, mely szívembe örömet hozott?! Iszákos voltam, tolvaj és csaló, s az a könyv beszélt hozzám, és új emberré tett – az a könyv nem hazudik.” Bizonyára ez a legjobb bizonyíték a világon az ige mellett, legalább is az ember saját szívének, ha nem is másiknak. Mi, akik tapasztaltuk, hogy szívünk gerjedezett és szent örömtől nevetett Isten beszédére, minket nem tudnak kinevetetni a mi hitünkben. Mi az igéből éltünk, s annak igaz voltát tapasztalatból ismerjük, s ezért minden támadással szemben sértetlenek vagyunk; miközben azok kik idegenek az ilyen tapasztalattól, lebuknak.

Ahol a szív igazán meggyökerezett az igazságban, úgy fogjátok találni, hogy a *tévtanítások* éppúgy mint a kétkedések nem vehetnek erőt rajta. Az egészséges, józan keresztyén olyan, mint a kő, melyet ha a hamis tanítások tavába dobnak, mégha kívül be is nedvesedik tőle, nem fogadja azt egyáltalán magába; miközben a beteges hitvalló a szivacshoz hasonlít, s mohón magába szívja az egészet s magába is tartja amit felszedett.

Mily sokan vannak, akik *világiasság* által próbáltatnak meg; s ha vallásuk csak színlelés, a világiasság gyorsan megeszi a szívüket, akárcsak a moly a ruhát; s hirtelen olyanná válnak, mint a többi világi emberek! Ha azonban a keresztyén szíve Istennel rendben van, úgy tisztán, Isten számára elkülönülten jön ki abból, s az élet kérdése, büszkesége nem ejti rabul.

A *visszaesések* esetén, ahol a szívnek helyes kapcsolata van Istennel, a visszaesett hívő hamarosan helyreállítatik, de ahol a szív romlott, a bukott hívő állapota egyre rosszabb lesz. Mélyen érintett engem két embernek a története, kik lelki tanácsadásban foglalatoskodtak, de akik valami miatt összekülönböztek; s egy testvérük, akinek fáj, hogy Istennek e két szolgálója meghasonlásban van

egymással, elment, hogy kibékítse őket egymással. Elment az elsőhöz, s azt mondta, „János, nagy fájdalommal vettem tudomásul, hogy te és Jakab veszekedtetek. Ez nagyon szomorú dolog és nagy gyalázatot hoz Isten gyülekezetére.” „Ó” – mondta János, „én is nagyon bánom, s leginkább az bánt, hogy egyedül én voltam ennek az oka. Csak azért történt, mert keserűen, indulatosan szóltam; én haragítottam meg Jakabot.” „Ó, ó – mondta a jó ember „akkor hamarosan rendbe hozzuk e nehézséget”, s nyomban elment Jakabhoz. „Jakab, nekem nagyon fáj, hogy te és János nem egyeztek.” „Igen” – mondta az „szomorú dolog, hogy nem egyezünk, egyetértésben kellene lennünk, hisz testvérek vagyunk; de ami leginkább fáj nekem az, hogy az egész az én hibámból történt. Ha nem említettem volna egy kis szót, amit János mondott, úgy elsimult volna a vita.” Nos, amint sejtitek a dolog, amint sejtitek, hamarosan rendbejött. Bizonyára látjátok, hogy szívük mélyén igaz barátság volt kettejük között, s ezért a kis problémán hamar túltehettek. És éppen így, ahol igaz egység létezik Isten és a lélek között, a visszaesett lélek hamarosan helyreállítatik.

IV.

Végül, miután említést tettünk a közös próbatételekről s az ezek által kiváltott hatásokról ebben az életben, hadd emlékeztesselek titeket E PRÓBATÉTELEK KÜLÖNBÖZŐ EREDMÉNYEIRE az eljövendő életre vonatkozóan.

Az egyik esetben az eső erőteljesen zuhogott, s a házat elmosással fenyegette; de az sziklára épült, és így nem csak a ház állt szilárdan, hanem a benne levő ember is nagy biztonságban volt. Hallhatta, amint a fellepszakadás és a jégeső csapdosta a házfedelet, de nyugodtan ülve énekelhetett. Amikor a vihar megrázta az ablakot, csak még boldogabb lehetett, meggondolva, milyen jó oltalmat biztosít a háza. Aztán jött az árvíz. Ha tehette volna, kimosta s elvitte volna a fundamentumot, de a gránitsziklával szemben tehetetlen volt; s bár az orkán üdvöltött a ház körül, de az épületben minden kő erős kötésben szilárdan állt, s mintegy vaskapoccsal kapaszkodott az ősi sziklába, s ezért az ember biztonságban, boldogan volt odabenn, s mindenekfelett hálás volt, hogy ilyen fundamentumra építhetett. Hátalatt szívvel énekelhette:

„Ha Isten békéje lakja szívemet
Úgy dúlhat vihar ellenem.”

A keresztyén békességben pihen, nyugszik Krisztusban. A bajok jönnek egymásután, de nem képesek őt eltántorítani, hanem csak még édesebbé teszik számára azt a reménységet, melyet Krisztus Jézusra alapozott. S amikor végül elérkezik a halál, az a rettenetes árvíz, mely minden mozdítható dolgot aláás, a

bölcs házépítő reménységét rendíthetetlennek fogja találni. Ő Krisztus végbevitt váltságművében nyugszik; a halál nem változtathat azon. Ő egy hűséges Istenben hisz; s a halál nem befolyásolja ezt. Ő egy Isten által megerősített, megpecsételt örökérvényű szövetségben hisz. Megragadja a változhatatlan Isten ígéreteit, melyek mind a Megváltó vérével vannak megpecsételve; a halál nem változtathat ezeken.

S amikor az utolsó nagy trombitaszó zeng, s amikor amaz utolsó tűzpróba Isten trónjától elérkezik, mely minden ember munkájának minőségét megpróbálja, az az ember aki igaz őszinteséggel és valódi tapasztalattal megragadta Krisztust, nem remeg meg attól a rettenetes órától sem. Mit számít, hogy a harsona rendkívül erősen, hosszan zeng, s a halottak feltámadnak, s az angyalok a nagy fehér királyi trón köré gyülekeznek, s az egek erősségei megrendülnek, s a föld s az elemek izzó hőségben elolvadnak!? – Isten embere érzi, hogy a Szikla, melyre épített sohasem hagyhatja őt cserben, s a reménység, melyet a kegyelem adott részére sohasem inoghat meg. Mindezek között az üdvösség mosolya deríti arcát.

De nézd csak a másik ember helyzetét aki a fvényre épített. Nehezen tudta elviselni ez élet nehézségeit, majdnem összedőlt a közönséges kísértések, próbák alatt; az üldöztetések idején köpönyegforgató volt; de most még keményebb próbák várnak rá. - Egyes képmutatók életük utolsó pillanatáig hamis reményük párnáin pihentek s talán sohasem vették tudomásul ez életben, hogy elveszettek, mígnem tulajdon bőrükön nem tapasztalták azt. Hasonlóan a dúsgazdaghoz, kiról az van megírva, hogy „a pokolban nyitotta fel az ő szemeit, kínokban lévén.” Sohasem emelte fel a valóságra szemeit azelőtt; sohasem döbönt rá helyzetére míg ténylegesen nem tapasztalta annak minden nyomorúságát. - De a legtöbb ember, ki az evangéliumot hallgatja, és felveszi a keresztyén hitvallást, a halál órájában rádöbben, ha önccsalásban élt addig. És rettenetes dolog lesz felfedezni ezt akkor, amikor a fájdalmak a legélesebbek s az elválás a legkeserűbb.

Ó, kedves barátom, ha eddig tévedésben voltál, bárccsak rádöbennél most, és nem a halálos ágyadon. Bárccsak így imádkoznál: „Uram, mutasd meg nekem állapotom veszélyes, romlott voltát. Ha eddigi keresztyénségem önccsalás volt, ó, ne engedd, hogy e rothadt dolgot tovább építsem és szépítgessem, hanem segíts helyesen építkezni az örök sziklára.” Így könyörögj, kérlek.

Jól jegyezd meg, ha a halál nem tanít meg a helyzetekkel kapcsolatos teljes igazságra, az ítélet bizonyosan meg fogja tenni. Ott nem lesz már tévedés és több melléfogás; de nem lesz többé lehetőség a megtérésre. - Ez összedőlt ház többé sohasem épült fel. A teljes romlásból nem volt kimenekedés. Kárhozat, romlás,

örök veszedelem – ebből nincs többé szabadulás. Aki egyszer elveszett, az örökre el van veszve.

Ó, kedves igehallgató, intelk téged, ha az a neved, hogy élsz, de halott vagy, támadj fel a halálból, s Krisztus életet fog neked adni. Kérlek téged, ha kereső lélek vagy, ne öltözz magadra üres reményeket, s hiú bizakodásokat. Szerezz igazságot, és el ne adj. Ragadd meg az örök életet. Keresd az igaz Megváltót, s ne elégedj meg egyébbel, míg Őt nem bírod; mert ha elveszel, romlásod rettenetes lesz. –

Ó, az a tó! a tűznek tava! Olvastátok-e már ezeket az igéket: „A tűznek tavába vetteték, ami a második halál”? A tűznek tava! S a lelkek abba vettetnek! Rettenetes kép! „Ó, - mondja valaki – ez csak metafora!” Igen, jól tudom, s a metafora (hasonlat) csak árnyéka a valóságnak. Nos, ha az árnyék tüzes tó, mi lehet akkor a valóság?! Ha nehezen tudjuk elviselni a gondolatát „a férgeknek, melyek soha meg nem halnak”, s a „tűznek, mely soha meg nem emésztetik”, s a tónak, melynek kénköves, tüzes hullámai csillapíthatatlanul, örök reménytelenségben hányják a lelkeket: úgy mi lehet a pokol maga a puszta valóságban! A Szentírás leírásai végül is a mi tudatlanságunk szintjéhez igazodnak, csak részben fedve fel a mélységes titkokat; de ha ezek oly rettenetesek, úgy milyenek kell lennie a valóságnak?!

Kedves hallgatóim, ne ingereljétek, ne kísértsétek a ti Isteneteket, ne legyetek közömbösek a nagy üdvösség iránt, mert ha így tesztek, nem menekedtek meg. Ne űzzetek játékot lelketekkel, ne legyetek fejetlenek és gondatlanok az öröklét valóságaival szemben; hanem most, ép most e pillanatban, bárcsak Isten meghallaná imáitokat, amint szívetek legmélyéből felé bocsátjátok; s adjátok át magatokat neki, hogy igazán megmosson a drága vérben, s hatékonyan üdvözítsen Azáltal, akiben lakozik az igazságnak és a kegyelemnek teljessége. ÁMEN.